Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy

z Historii dla uczniów szkół podstawowych

województwa kujawsko-pomorskiego

Etap wojewódzki – data: 05.03.2025 r.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu na TEŚCIE swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 22 stron i zawiera 24 zadania. Jeśli zauważysz jakiekolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia oraz wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem w KARCIE ODPOWIEDZI.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź zakreśl KÓŁKIEM i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Pracuj samodzielnie.
9. Nie wolno wnosić telefonów komórkowych i innych urządzeń teleinformatycznych na konkurs.
10. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi 90 minut.
11. Maksymalnie możesz zdobyć 120 punktów.

KOD UCZNIA - ……..

Zadanie I (0 – 4 p.) – Do poniższych opisów dopisz właściwe pojęcie. Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI:

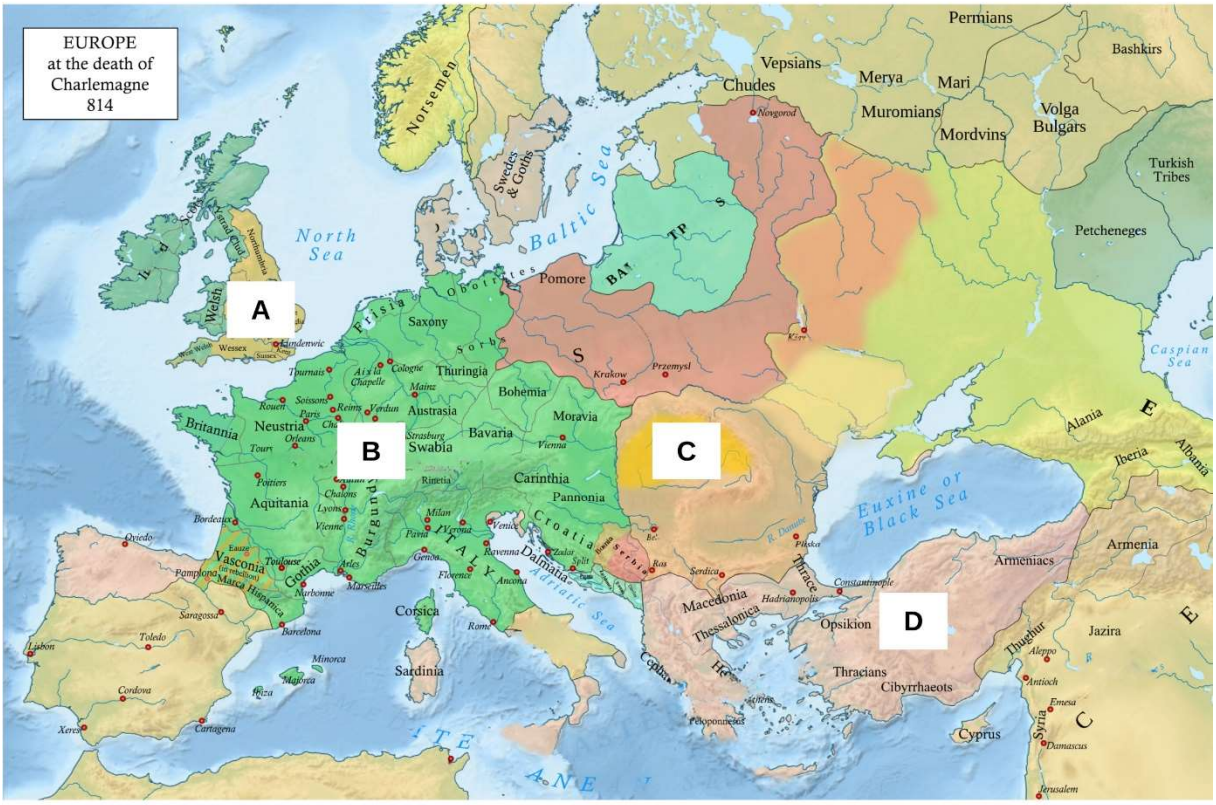
1. Pojęcie, jakim określano miasto-państwo w starożytnej Grecji, prowadzące samodzielną politykę wewnętrzną i zewnętrzną
2. Czteroletni okres między igrzyskami organizowanymi na cześć Zeusa w starożytnej Grecji
3. Forma ustrojowa w starożytnym Rzymie, w której władza podzielona jest między lud, Senat i urzędników; ustrój ten nastąpił w Rzymie po czasach monarchii
4. Największa jednostka armii rzymskiej w starożytności złożona przede wszystkim z ciężkozbrojnej piechoty.

Zadanie II (0 – 5 p.) Na podstawie tekstu źródłowego oceń prawdziwość informacji podanych w poniższych zdaniach. Zaznacz w KARCIE ODPOWIEDZI „Prawda", jeśli zdanie jest prawdziwe, a „Fałsz", jeśli jest fałszywe:

„[Cesarz] budował i pałace wyborną sztuką (...) Przez całe życie, zarówno w kraju jak i poza jego granicami, postępował tak łaskawie i z taką ludzkością, że nigdy mu nikt nie zarzucił niesprawiedliwego okrucieństwa. Lubił cudzoziemców i bardzo się nimi opiekował; w końcu namnożyło się ich tylu i w pałacu, i w całym królestwie, że nie bez słuszności uważano to za ciężar. On sam nie czuł go bynajmniej, był na to zbyt wielkoduszny; w jego mniemaniu nawet wielką niewygodą warto było opłacić sławę hojności i dobre imię. (...). Nie poprzestając na języku ojczystym, starał się wyuczyć i obcych. Z tych łacinę znał tak dobrze, że posługiwał się nią na równi z językiem ojczystym; po grecku lepiej rozumiał, niż mówił. Był tak wymowny, że można go było wziąć za gadułę. Sztuki wyzwolone gorliwie uprawiał, uczonych miał w wysokim poszanowaniu i otaczał ich wielkimi honorami. Gramatyki uczył się u starego Piotra z Pizy (...). Religii chrześcijańskiej, którą mu od dzieciństwa wpojono, przestrzegał najświęciej i z najgłębszą pobożnością. To go natchnęło do zbudowania przepięknej bazyliki w Akwizgranie (...)"

Źródło: Einhard, Życie Karola Wielkiego, IX w.

1.	W tekście jest mowa o Karolu Wielkim, cesarzu bizantyjskim.	
2.	Karol Wielki nie lubił cudzoziemców i od nich stronił.	
3.	Karol Wielki znacznie lepsze umiejętności miał w posługiwaniu się łaciną niż greką.	
4.	Karol Wielki był bardzo religijny i pobożny.	
5.	Karol Wielki rządził państwem oznaczonym na mapie poniżej literą C.	

Źródło mapy: https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Europe_814.svg

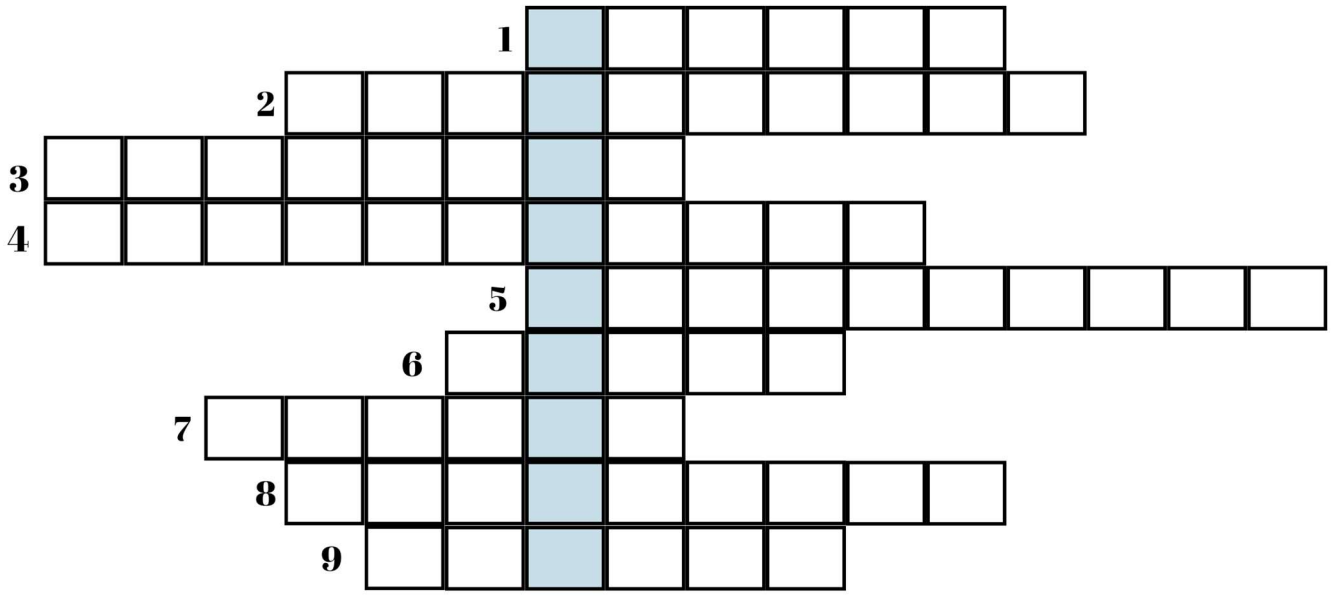
Zadanie III (0 – 5 p.) Spośród poniżej wymienionych osób wybierz te pasujące do opisów. W KARCIE ODPOWIEDZI wpisz właściwą literę. Do każdego opisu pasuje tylko jedna odpowiedź.

A. Jean Baptiste Colbert	B. Jan Kalwin	C. Oliver Cromwell
D. Wolter	E. Monteskiusz	F. Maximilian Robespierre
G. Marcin Luter	H. Jan Gutenberg	I. Wilhelm III Orański

1. Niemiecki rzemieślnik z Moguncji, który w XV w. opracował metodę druku za pomocą ruchomych czcionek.
2. Teolog protestancki, reformator, kaznodzieja, pisarz i organizator życia duchowego w Szwajcarii w okresie reformacji. Głosił, że każdy człowiek od urodzenia jest przeznaczony do potępienia lub zbawienia.
3. Francuski polityk, minister finansów za rządów króla Ludwika XIV, który m.in. zniósł cła wewnętrzne.
4. Król Anglii po Jakubie II, który zaprzysiągł Deklarację praw narodu angielskiego.
5. Francuski filozof, który sformułował zasadę trójpodziału władzy.

Zadanie IV (0 – 9 p.) Rozwiąż krzyżówkę. Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI:

1. Miasto w kolonii angielskiej, gdzie doszło do wyrzucenia herbaty przez grupę mieszkańców do wody w 1773 r.
2. Ruch religijno-polityczno-społeczny zapoczątkowany przez Marcina Lutra w XVI w., mający na celu odnowę chrześcijaństwa.
3. Miejsce bitwy niedaleko Moskwy, stoczonej w dniach 5-7 września 1812 r.
4. Przyrząd nawigacyjny stosowany do obliczania wysokości ciał niebieskich nad horyzontem, umożliwiający żeglarzom, zwłaszcza podczas wielkich odkryć geograficznych, określenie położenia statku na morzu.
5. Wyznanie protestanckie w Anglii, odwołujące się do nauk Jana Kalwina; wyznawcy prowadzili surowy tryb życia, skoncentrowany na pracy, modlitwie i samodzielnym studiowaniu Biblii.
6. Kierunek w kulturze europejskiej od XVI do XVIII w., który w architekturze charakteryzował się licznymi zdobieniami i przepychem. Wśród przedstawicieli tego kierunku można wskazać Berniniego i Rembrandta.
7. Karol I … - król angielski w latach 1625-1649.
8. Edykt… - edykt dotyczący tolerancji religijnej we Francji, wydany przez Henryka IV w 1598 r. i odwołany za rządów Ludwika XIV w 1685 r.
9. Miasto, gdzie po wojnach napoleońskich odbywał się kongres w latach 1814-1815.

Zadanie V (0 -6 p.) – Poniżej znajduje się 6 pytań, do których zaproponowano po cztery odpowiedzi. Tylko jedna z nich jest prawdziwa. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz prawidłową literę:

1. W 1815 r. sojusz powstały z inicjatywy władców Rosji, Prus i Austrii, który miał na celu przywrócenie i utrzymanie w Europie ładu przedrewolucyjnego oraz wzajemną pomoc w zwalczaniu ruchów reformatorskich, to:
   a. Liga Narodów
   b. Święte Przymierze
   c. Trójporozumienie
   d. Trójprzymierze
2. Bitwa pod Gettysburgiem stoczona podczas wojny secesyjnej była w roku:
   a. 1861
   b. 1863
   c. 1865
   d. 1866
3. Giuseppe Garibaldi przeciwko władcy Królestwa Obojga Sycylii prowadził wyprawę tysiąca:
   a. brunatnych koszul
   b. czarnych koszul
   c. czerwonych koszul
   d. białych koszul
4. W dniu 22 stycznia 1905 r. w Petersburgu doszło do pokojowej demonstracji zakończonej użyciem broni przez wojsko. To wydarzenie nazywa się:
   a. czarnym czwartkiem
   b. krwawą niedzielą
   c. rewolucją październikową
   d. nocą długich noży
5. W zamachu w Sarajewie w czerwcu 1914 r. zginął następca tronu:
   a. Austro-Węgier
   b. Rosji
   c. Niemiec
   d. Wielkiej Brytanii

6. Układ zawarty w 1925 r. między Francją i Belgią a Niemcami gwarantujący nienaruszalność niemieckiej granicy zachodniej to układ:
    a. w Rapallo
    b. w Wersalu
    c. w Wiedniu
    d. w Locarno

Zadanie VI (0 – 5 p.) Oceń prawdziwość informacji podanych w poniższych zdaniach. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz „Prawda", jeśli zdanie jest prawdziwe, a „Fałsz", jeśli jest fałszywe:

1.	W czasie rewolucji lutowej w Rosji na czele demonstrantów stał Włodzimierz Lenin.	
2.	W 1918 r. został podpisany pokój brzeski przez Rosję i państwa centralne.	
3.	Ustawy norymberskie wprowadzone w 1935 r. zakazywały małżeństw niemiecko-żydowskich i pozbawiały Żydów niemieckiego obywatelstwa.	
4.	Kolektywizacja w ZSRR zakładała tworzenie państwowych i spółdzielczych gospodarstw rolnych.	
5.	NKWD w ZSRR stanowiło Ministerstwo Spraw Zagranicznych.	

Zadanie VII (0 – 4 p.) Poniżej masz 4 opisy postaci związanych z historią XX w. W KARCIE ODPOWIEDZI zapisz imiona i nazwiska tych osób:

1. Premier Wielkiej Brytanii w latach 1940-1945, 1951-1955; jemu przypisuje się autorstwo pojęcia „żelazna kurtyna"
2. Generał amerykański, któremu powierzono przeprowadzenie lądowania w Normandii w czerwcu 1944 r.; po II wojnie światowej w latach 1953-1961 był prezydentem Stanów Zjednoczonych.
3. Prezydent Stanów Zjednoczonych w latach 1933-1945.
4. Niemiecki feldmarszałek podczas II wojny światowej, dowódca Afrika Korps – niemieckiego korpusu ekspedycyjnego w Afryce. Ze względu na przebiegłość nazwany Lisem Pustyni.

Zadanie VIII (0 – 8 p.) Poniżej masz tekst dotyczący II wojny światowej. W KARCIE ODPOWIEDZI wpisz słowa w odpowiednich punktach pasujących do luk w tekście poniżej:

II wojna światowa wybuchła w dniu **[A. …… (podaj dzień, miesiąc, rok)].** Po opanowaniu Polski Adolf Hitler rozpoczął działania w celu opanowania krajów na zachód od Niemiec. Francuzi zbudowali pas betonowych bunkrów zwany **[B. …….],** lecz Niemcy ich zaskoczyli, rozpoczynając atak od strony Ardenów. Wojska Hitlera parły do przodu bardzo szybko, ostatecznie zmuszając wojska brytyjskie i francuskie do ewakuacji z plaży w Dunkierce. Gdy III Rzesza uspokoiła sytuację na zachodzie, rozpoczęła atak na ZSRR – w dniu 22 czerwca 1941 r. armia niemiecka zaczęła realizować plan o kryptonimie **[C. …..].** Natomiast kilka miesięcy później, bo w dniu 7 grudnia 1941 r. japońskie samoloty zaatakowały bazę marynarki wojennej w USA na Pacyfiku w **[D. …. (podaj nazwę tej bazy)].** Cały czas też trwały walki o Atlantyk, gdzie grupy niemieckich U-Bootów jednocześnie atakowały konwoje z bronią i amunicją – taktykę tę nazywa się taktyką **[E. …]**. III Rzesza zaczęła ponosić klęski na froncie wschodnim, m.in. na nic zdało się prawie 900-dniowa blokada **[F. ….].** W dniu 6 czerwca 1944 r. alianci dokonali lądowania w Normandii, a w styczniu 1945 r. Armia Czerwona zaczęła marsz na Berlin. Ostatecznie w maju 1945 r. doszło do bezwarunkowej kapitulacji Niemiec. Jednak wojna trwała nadal na Pacyfiku, gdzie ostatecznie 6 sierpnia 1945 r. Amerykanie zrzucili bombę atomową na **[G. ….],** a trzy dni później na kolejne japońskie miasto. Japonia ostatecznie skapitulowała w dniu **[H. …. (podaj dzień, miesiąc i rok)].**

Zadanie IX (0 – 5 p.) Poniżej masz opisanych 8 pojęć. Dopasuj do nich pojęcia z ramki. W KARCIE ODPOWIEDZI wpisz litery odpowiadające właściwej odpowiedzi. Do jednego opisu pasuje jedna odpowiedź:

A. pieriestrojka	B. Jesień Ludów (Narodów)	C. aksamitna rewolucja	D. Układ Warszawski (Układ o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej)
E. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej	F. apartheid	G. doktryna Trumana	H. plan Marshalla

1.	Wydarzenie z 1989 r. w Czechosłowacji, w wyniku którego obalono w tym kraju rządy komunistyczne
2.	Organizacja utworzona w 1949 roku w celu koordynowania współpracy gospodarczej bloku państw wschodnich pod kontrolą ZSRR
3.	Określenie procesu przemian systemu komunistycznego w ZSRR, obejmujących zmiany w systemie społecznym, ekonomicznym i politycznym
4.	Program polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych zakładający pomoc narodom sprzeciwiającym się presjom ze strony innych krajów lub próbom przejęcia siłą władzy nad nimi. Program ten przede wszystkim był skierowany wobec narodów zagrożonych komunizmem.
5.	Amerykański plan pomocy gospodarczej dla państw europejskich zniszczonych po II wojnie światowej, zakładający pomoc w postaci m.in. surowców mineralnych, produktów żywnościowych i kredytów.

HISTORIA POLSKI

Zadanie X (0 – 4 p.) Oceń prawdziwość informacji podanych w poniższych zdaniach. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz „Prawda”, jeśli zdanie jest prawdziwe, a „Fałsz”, jeśli jest fałszywe:

1.	W trakcie zjazdu gnieźnieńskiego utworzono metropolię gnieźnieńską, obejmującą arcybiskupstwo w Gnieźnie i biskupstwa w Kołobrzegu, Krakowie i Wrocławiu.	
2.	W 1014 r. książę czeski Udalryk uwięził syna Bolesława Chrobrego, Mieszka, gdy ten przybył do Pragi w celu zawarcia antycesarskiego przymierza.	
3.	W 1025 r. zostało zlikwidowane biskupstwo kołobrzeskie.	
4.	Pokój w Budziszynie z 1018 r. określił, że Bolesław Chrobry traci Łużyce i Milsko.	

Zadanie XI (0- 6 p.) Przeczytaj dwa teksty, a następnie odpowiedz na 3 pytania. Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI:

Tekst nr 1 - *Źródło: https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2493748,Koronacja-Boleslawa-Chrobrego-Manifestacja-niezaleznosci-Polski*

„Otton III sprzyjał Bolesławowi i widział w nim sojusznika w realizacji jego wizji zjednoczenia chrześcijańskiej Europy w nowym Imperium Rzymskim. Śmierć młodego cesarza zamknęła drogę do koronacji Bolesława.

Nowy cesarz Henryk II zrezygnował z ambitnych planów swojego poprzednika i nie widział w słowiańskim księciu partnera. Chciał sobie podporządkować słowiańskiego księcia, co doprowadziło do długoletnich wojen pomiędzy Bolesławem i Henrykiem.

Chrobry koronował się dopiero, gdy w europejskiej polityce stworzyły się ku temu odpowiednie warunki. W 1024 roku umarł wrogi mu cesarz Henryk II oraz podporządkowany mu papież Benedykt VIII. (...)

– Fakt koronacji dowodzi, że ostatnie lata jego panowania nie mogły być zmarnowane, skoro w ostatnim okresie życia sięga po koronę królewską, którą sankcjonuje papież i nie kwestionuje cesarstwo – mówił prof. Andrzej Nowak w audycji Doroty Truszczak z cyklu "Historia żywa".

Koronacja Chrobrego umocniła wciąż jeszcze młodą polską państwowość. Bolesław zmarł wkrótce po koronacji, bo już 17 czerwca 1025 roku, ale zapoczątkował tradycję, do której odwoływali się jego następcy. (...)

– Tradycja korony Chrobrego była hasłem tych wszystkich, którzy w XIII wieku walczyli o zjednoczenie państwa polskiego. Koronacja Chrobrego utworzyła z Polaków naród, który miał się czym chwalić, był dumny ze swojej suwerenności i przeszłości historycznej – mówił prof. Henryk Samsonowicz w audycji Elizy Bojarskiej z cyklu "Królowie i książęta polscy" z 1984 roku”

Tekst nr 2 - *Źródło: Roczniki Kwedlinburskie, https://histmag.org/Jak-Polska-stala-sie-krolestwem-czyli-koronacja-Chrobrego-10932*

„Bolesław książę Polski, dowiedziawszy się o śmierci wzniosłego cesarza Henryka, podniesiony na duchu, trucizną pychy do tego stopnia zalał swoje wnętrzności, że zuchwale odważył się po namaszczeniu nałożyć sobie koronę, za którą to jego zarozumiałości śmiałością

ducha rychło spotkała go zemsta Boga, albowiem wkrótce zszedł poddany smutnemu wyrokowi śmierci”

Pytania do tekstów:

1. Jakie okoliczności, które miały miejsce w 1024 r., sprzyjały staraniom Bolesława Chrobrego o koronę królewską?
2. Na podstawie tekstu nr 1 wymień dwa znaczenia dla Polski koronacji Bolesława Chrobrego.
3. Oceń prawdziwość informacji zapisanych w poniższych zdaniach. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz „Prawda”, jeśli zdanie jest prawdziwe, a „Fałsz”, jeśli jest fałszywe:

A.	Bolesław Chrobry został koronowany i zmarł w tym samym roku.	
B.	W „Rocznikach Kwedlinburskich” rocznikarz pozytywnie ocenił koronację Bolesława Chrobrego i jej znaczenie dla całej Europy.	
C.	W tekście nr 2 autor uznał, że Bolesław Chrobry postąpił bardzo zuchwale, przyjmując koronę królewską po śmierci cesarza niemieckiego Henryka II.	

Zadanie XII (0-4 p.) Poniżej masz 4 polskich królów. Dopasuj do nich po JEDNYM WYDARZENIU z ramki. W KARCIE ODPOWIEDZI zapisz prawidłowe litery do każdego z władców.

A.pokój w Oliwie	B. pokój w Kaliszu	C. hołd pruski	D. II pokój toruński
E.bitwa pod Kircholmem	F. I pokój toruński	G. unia lubelska	H. przywilej koszycki

Władysław II Jagiełło – ……

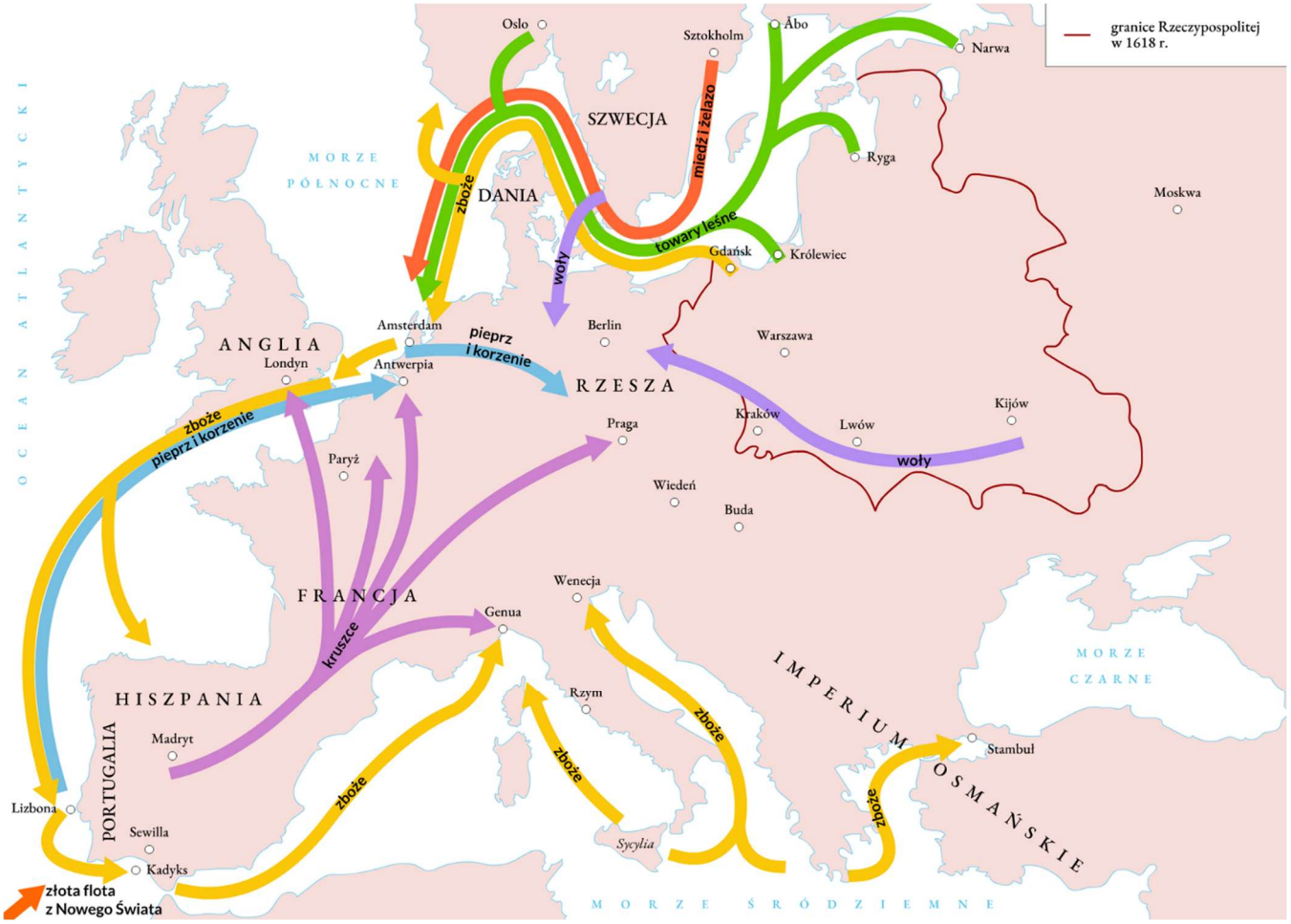
Zygmunt II August – ……

Zygmunt III Waza – …….

Jan II Kazimierz Waza - ……

Zadanie XIII (0-3 p.) Na podstawie mapy przedstawiającej eksport towarów w Europie w XVII w. oceń prawdziwość informacji podanych w trzech zdaniach. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz „Prawda”, jeśli zdanie jest prawdziwe, a „Fałsz”, jeśli jest fałszywe:

1.	Zboże z Polski było transportowane do takich portów, jak Amsterdam, Kadyks i Ryga.	
2.	Pieprz i korzenie docierały do Lizbony z Antwerpii.	
3.	Kruszce z Hiszpanii przez Francję docierały do takich miast, jak Praga i Londyn.	

Źródło: *https://zpe.gov.pl/a/zycie-gospodarcze-w-polsce-xvi-wieku-rola-miast-dzialalnosc-gospodarcza-polskiej-szlachty-rola-chlopow/DcPFmBELN*

Zadanie XIV (0 – 5 p.) Poniżej masz 5 obrazów przedstawiających różne wydarzenia z historii Polski od XVIII do XX w. Z tabeli wybierz prawidłowy opis do danego obrazu. W KARCIE ODPOWIEDZI zapisz prawidłową literę przy numerze obrazu. Do jednego obrazu pasuje tylko jedna odpowiedź:

A. bitwa warszawska – cud nad Wisłą	B. powstanie wielkopolskie	C. bitwa pod Racławicami
D. powstanie styczniowe	E. bitwa pod Kłuszynem	F. sejm rozbiorowy z 1773 r.
G. uchwalenie Konstytucji 3 maja na Zamku Królewskim w Warszawie	H. bitwa pod Wiedniem	I. powstanie listopadowe

Obraz nr 1:

Źródło zdjęcia: T. Małkowski, Historia 6. Podręcznik dla klasy szóstej szkoły podstawowej, Gdańsk 2024, s. 220.

Obraz nr 2:

Źródło zdjęcia: J. Kłaczkow, A. Łaszkiewicz, S. Roszak, Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii do klasy siódmej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, s. 103.

Obraz nr 3:

Źródło zdjęcia: : T. Małkowski, Historia 6. Podręcznik dla klasy szóstej szkoły podstawowej, Gdańsk 2024, s. 206.

Obraz nr 4:

Źródło zdjęcia: : J. Kłaczkow, A. Łaszkiewicz, S. Roszak, Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii do klasy siódmej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, s. 204.

Obraz nr 5:

Źródło zdjęcia: *J. Kłaczkow, A. Łaszkiewicz, S. Roszak, Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii do klasy siódmej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, s. 39.*

Zadanie XV (0 – 4 p.) Wskaż wydarzenie, które chronologicznie było NAJWCZEŚNIEJ. Odpowiedzi udziel w KARCIE ODPOWIEDZI, zaznaczając odpowiednią LITERĘ:

1.	A. unia lubelska	B. II pokój toruński	C. uchwalenie konstytucji Nihil novi	D. hołd pruski
2.	A. pokój w Buczaczu	B. pokój w Oliwie	C. pokój w Polanowie	D. rozejm w Andruszowie
3.	A. sejm niemy	B. powołanie Komisji Edukacji Narodowej	C. II rozbiór Polski	D. bitwa pod Zieleńcami
4.	A. plebiscyt na Mazurach, Warmii i Powiślu	B. zwycięskie powstanie wielkopolskie	C. bitwa nad Niemnem – decydująca bitwa wojny polsko-bolszewickiej	D. plebiscyt na Górnym Śląsku

Zadanie XVI (0 – 3 p.) Poniżej są trzy teksty odnoszące się do sytuacji Polaków pod zaborem pruskim. Do każdego tekstu zaproponowano trzy odpowiedzi. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz prawidłową odpowiedź. W przypadku każdego tekstu pasuje tylko jedna odpowiedź:

Tekst nr 1:

„Paragraf 13. Kto poza obrębem zabudowanej miejscowości zamierza wznieść bądź urządzić budynek mieszkalny, winien posiadać pozwolenie osiedleńcze, wydawane przez wydział powiatowy, w obrębie zaś miasta przez miejscowe władze polityczne”

Źródło: http://wlaczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1352

Tekst ten odnosi się do:

A. noweli osadniczej **B. rug pruskich** **C. utworzenia Komisji Kolonizacyjnej**

Tekst nr 2:

„Umiłowani w Panu, wiecie, w jakim położeniu […] znalazł się […] w naszej ojczyźnie, Kościół Chrystusowy. Wkrótce ma być przyjęty cały szereg ustaw, stojących w zasadniczych punktach w sprzeczności z nadaną przez Boga strukturą wewnętrzną i wolnością Kościoła […]. Ale nie

uszło i waszej uwagi […], że wprowadzenie ich oznaczałoby oddzielenie biskupów od […] zwierzchnika Kościoła katolickiego, oddzielenie duchowieństwa i wiernych od swych biskupów […]. Wy jednak, kochani współpracownicy i diecezjanie […] będziecie mogli uznać za *prawowitego duszpasterza tylko tego […], któremu prawowity biskup urząd ten powierzy […]. Każdy inny byłby intruzem […]. Zgodnie z zarządzeniami, które na zawsze Bóg dał swemu Kościołowi, nikomu nie może być […] przyznane przez władzę świecką prawo odwoływania się od wyroku władz duchownych w sprawach kościelnych do władzy świeckiej. Za takie sprzeciwiające się woli Bożej postępowanie narazi się raczej na karę ekskomuniki […]"*

Źródło: http://wlaczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1350

Tekst ten odnosi się do:

A. uwłaszczenia chłopów B. strajku dzieci we Wrześni C. Kulturkampfu

Tekst nr 3:

„Od Polaków zależy chwilę zmartwychwstania Ojczyzny przyspieszyć, albo opóźnić; droga wszystkich cnót, miłości dla wszystkiego, co krajowe, droga sposobów godziwych, wspólności, poświęcenia i robót organicznych, czynności i wytrwałości prowadzi do Polski. (…)

Cel naszego stowarzyszenia pedagogicznego […] ma być następujący: 1) prace pedagogiczne w języku polskim, w rzeczach, które całe stowarzyszenie za najpotrzebniejsze uzna; 2) ćwiczenie się w wymowie ojczystej 3) powolne poprawianie i zreformowanie na podstawie prawnej szkółek naszych w duchu narodowym (…).

Pamiętajmy, że tylko wspólna praca i połączenie wszystkich sił w jeden łańcuch doprowadzić nas mogą do celu."

Źródło: https://hrabiatytus.pl/2020/02/06/przedsiebiorczosc-w-sluzbie-ojczyzny-jak-dzialali-...

Tekst ten odnosi się do:

A. pracy organicznej / pracy u podstaw

B. protestu Michała Drzymały

C. ustawy kagańcowej

Zadanie XVII (0-3 p.) Poniżej masz 3 tytuły dzieł literackich. Z tabeli wybierz ich autorów. W KARCIE ODPOWIEDZI do tytułów dopisz litery odpowiadające ich autorom. Do każdego dzieła pasuje tylko jedna odpowiedź.

A. Henryk Sienkiewicz	B. Władysław Reymont	C. Adam Mickiewicz	D. Zygmunt Krasiński
E. Juliusz Słowacki	F. Stefan Żeromski	G. Ignacy Krasicki	H. Stanisław Wyspiański

1. „Chłopi” - …….
2. „Przedwiośnie” - …….
3. „Pan Tadeusz” - ……..

Zadanie XVIII (0-4 p.) Oceń prawdziwość informacji podanych w poniższych zdaniach. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz „Prawda”, jeśli zdanie jest prawdziwe, a „Fałsz”, jeśli jest fałszywe:

1.	Pierwsza Kompania Kadrowa i Legiony Polskie w czasie I wojny światowej walczyły po stronie Trójprzymierza.	
2.	Akt 5 listopada wydał car Rosji Mikołaj II.	
3.	Jesienią 1918 r. dowództwo nad tzw. Błękitną Armią objął gen. Józef Haller.	
4.	W orędziu z 1918 r. prezydent USA postulował utworzenie niepodległego państwa polskiego z dostępem do morza.	

Zadanie XIX (0-6 p.) Poniżej masz tekst dotyczący okresu międzywojennego. W KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiedzi w odpowiednich punktach pasujących do luk w tekście poniżej:

Po zakończeniu I wojny światowej Polacy mogli zacząć odbudowywać państwo polskie. Tymczasowym Naczelnikiem Państwa, a potem Naczelnikiem Państwa został Józef Piłsudski. Natomiast pierwszym premierem został Jędrzej Moraczewski. Rozpoczęto kształtowanie podwalin pod nową konstytucję. W 1919 r. Sejm Ustawodawczy przyjął tzw. Małą konstytucję, która obowiązywała do 1921 r., gdy uchwalono **[A. …].** Nowy akt zasadniczy wprowadzał urząd prezydenta. Zgromadzenie Narodowe na to stanowisko w dniu 9 grudnia 1922 r. wybrało **[B. …. (podaj imię i nazwisko)].** Niestety tydzień później został on zamordowany, a jego

miejsce jako prezydenta zajął Stanisław Wojciechowski**.** Jednak w II RP rozdrobnienie sejmu, kryzys gospodarczy oraz rozczarowanie Polaków sytuacją w kraju doprowadziło do zamachu stanu, zwanego zamachem majowym lub przewrotem majowym. Zaczął się on 12 maja **[C. …]** roku. W jego wyniku władzę w kraju przejął obóz piłsudczykowski zwany potocznie **[D. ….]**, a na prezydenta wybrano **[E. …. (podaj imię i nazwisko)].** Zwolennicy Piłsudskiego postanowili zmienić konstytucję. Na początku uchwalono nowelę sierpniową, a kilka lat później w 1935 r. konstytucję **[F. ….].** Wprowadzała ona takie zmiany, jak odpowiedzialność prezydenta tylko przez Bogiem i historią oraz możliwość rozwiązania parlamentu przez prezydenta.

Zadanie XX (0-4 p.) – Poniżej znajdują się 4 zdania, do których zaproponowano po cztery odpowiedzi. Tylko jedna z nich jest prawdziwa. W KARCIE ODPOWIEDZI zaznacz prawidłową literę:

1. Bitwa rozegrana w dniach 7-10 września 1939 r. pod dowództwem kapitana Władysława Raginisa miała miejsce:
    a. nad Bzurą
    b. pod Kockiem
    c. pod Mokrą
    d. pod Wizną
2. Powstanie w getcie warszawskim rozpoczęło się:
    a. 10 kwietnia 1940 r.
    b. 19 kwietnia 1943 r.
    c. 1 sierpnia 1944 r.
    d. 2 października 1944 r.
3. Prezydentem Polski na uchodźstwie od 30 września 1939 r. był:
    a. Władysław Sikorski
    b. Stanisław Mikołajczyk
    c. Ignacy Mościcki
    d. Władysław Raczkiewicz
4. Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych w latach 1943-1944:
    a. gen. Władysław Sikorski
    b. gen. Tadeusz Komorowski „Bór”
    c. gen. Stanisław Rowecki „Grot”
    d. gen. Kazimierz Sosnkowski

Zadanie XXI (0-5 p.) Dopisz pojęcia do poniższych opisów. Nie pisz skrótów – pisz pełne nazwy. Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI:

1. Jednostka administracyjno-terytorialna utworzona przez III Rzeszę obejmująca część okupowanego wojskowo przez Niemcy terytorium Polski, która nie została włączona bezpośrednio do państwa niemieckiego. Na jej czele stał gubernator, którym był gen. Hans Frank - ……..
2. Wydzielona część miasta, w której w czasie II wojny światowej Niemcy nakazali zamieszkanie przez ludność pochodzenia żydowskiego. - ……
3. Konspiracyjna polska organizacja wojskowa, utworzona 14 lutego 1942 r. w miejsce Związku Walki Zbrojnej - ……..
4. Ciężki obóz pracy przymusowej na terenie ZSRR - ……
5. Zagłada narodu żydowskiego - …….

Zadanie XXII (0-6 p.) Na podstawie mapy i własnej wiedzy uzupełnij tabelę, wpisując miejsca bitew, w których brały udział polskie oddziały (wpisz literę z mapy) oraz nazwisko dowódcy tego oddziału z propozycji podanych poniżej (wpisz cyfrę z propozycji wskazanych w tabeli). W każdej komórce w tabeli wpisz jedną literę lub cyfrę. Odpowiedzi zapisz w KARCIE ODPOWIEDZI:

1. Gen. Stanisław Maczek	2. Gen. Stanisław Kopański	3. Gen. Zygmunt Szyszko-Bohusz
4. Gen. Zygmunt Berling	5. Gen. Stanisław Sosabowski	6. Gen. Władysław Anders

MIEJSCE BITWY NA MAPIE (wpisz literę)	**POLSKI ODDZIAŁ**	**DOWÓDCA (wpisz cyfrę)**
	2. Korpus Polski	
	1.Dywizja Pancerna	
	Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich	

Źródło mapy: http://zpe.gov.pl/a/polacy-na-frontach-ii-wojny-swiatowej/D8fD0YF6l

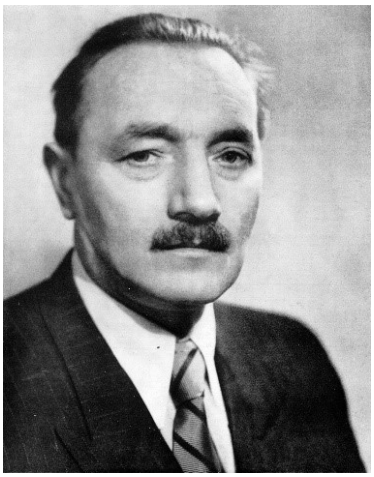
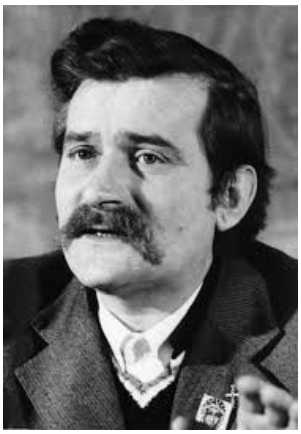
Zadanie XXIII (0-6 p.) Dopasuj przyczyny i skutki do poniższych wydarzeń z czasów PRL-u. Odpowiedzi zapisz CYFRAMI w przypadku przyczyn, a LITERAMI w przypadku skutków w KARCIE ODPOWIEDZI. W każdej komórce w tabeli wpisz jedną literę lub cyfrę.

PROPOZYCJE PRZYCZYN:	PROPOZYCJE SKUTKÓW:
1. Zamknięcie czasopisma „Po Prostu”	A. Utworzenie Komitetu Obrony Robotników
2. Zwolnienie z pracy Anny Walentynowicz	B. Ustąpienie Władysława Gomułki ze stanowiska I sekretarza KC PZPR
3. Niezadowolenie w kraju spowodowane polityką gospodarczą kraju wywołało żądania wśród robotników dotyczące poprawy warunków ekonomicznych, m.in. zmniejszenia norm pracy, podwyżki płac, zwrotu niewłaściwie naliczanych podatków od premii	C. Wybór Władysława Gomułki na I sekretarza KC PZPR
4. Zdjęcie ze sceny „Dziadów” Adama Mickiewicza w reżyserii Kazimierza Dejmka, wystawionych w Teatrze Narodowym w Warszawie	D. Emigracja z Polski kilkunastu tysięcy osób pochodzenia żydowskiego po wcześniejszym ich usunięciu m.in. z uczelni
5. Wprowadzenie kartek na żywność	E. Utworzenie NSZZ „Solidarność”

	PRZYCZYNA	SKUTEK
Poznański czerwiec 1956 r.		
Marzec 1968 r.		
Sierpień 1980 r.		

Zadanie XXIV (0-6 p.) Poniżej masz 8 opisów postaci oraz 6 zdjęć. Dopasuj opis do właściwego zdjęcia. W KARCIE ODPOWIEDZI zapisz odpowiednie litery. Do każdego zdjęcia pasuje tylko jeden opis:

A. Wicepremier i minister finansów w latach 1989-1991 oraz 1997-2000. Pod koniec 1989 r. przedstawił plan gospodarczy zakładający m.in. uwolnienie cen i zamrożenie płac w przedsiębiorstwach państwowych.
B. Premier Polski w latach 1989-1991, a podczas strajku w 1980 r. stał na czele Komisji Ekspertów przy Prezydium Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego.
C. Działacz komunistyczny, członek PPR i PZPR. W latach 1945-1947 był przewodniczącym Krajowej Rady Narodowej, a w 1948 r. został I sekretarzem KC PPR, a potem I sekretarzem KC PZPR i był nim do 1956 r. W latach 1947-1952 był prezydentem RP.
D. Generał i polityk. Był m.in. ministrem obrony narodowej w latach 1968-1983, I sekretarzem KC PZPR w latach 1981-1989, premierem w latach 1981-1985 i prezydentem w latach 1989-1990.
E. Przed 1980 r. był działaczem Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, a w sierpniu przywódcą strajku w Gdańsku. W latach 1980-1991 był przewodniczącym NSZZ „Solidarność", a w 1990 r. został wybrany na Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej.
F. Działacz komunistyczny, I sekretarz KC PZPR w latach 1970-1980.
G. Przywódca PSL, który w latach 1943-1944 był premierem rządu RP na uchodźstwie, a w latach 1945-1947 minister rolnictwa i reform rolnych.
H. Działacz komunistyczny, przywódca PPR i PZPR. Był I sekretarzem KC PPR w latach 1943-1948 oraz ministrem Ziem Odzyskanych w latach 1945-1949. W 1948 r. został pozbawiony przywództwa w PPR za „odchylenia prawicowo-nacjonalistyczne". Wrócił do polityki od polskiego października, zostając I sekretarzem KC PZPR na lata 1956-1970.

Zdjęcie nr 1: 	Zdjęcie nr 2:
Zdjęcie nr 3: 	Zdjęcie nr 4:
Zdjęcie nr 5: 	Zdjęcie nr 6:

Źródła zdjęć – zdjęcia pochodzą z podręczników do klasy 8 szkoły podstawowej wydawnictw GWO oraz Nowa Era.